

KLIMA- OG
FORURENSNINGS-
DIREKTORATET

Ineos Bamble AS
3960 Stathelle

Klima- og forurensningsdirektoratet
Postboks 8100 Dep, 0032 Oslo
Besøksadresse: Strømsveien 96

Telefon: 22 57 34 00
Telefaks: 22 67 67 06
E-post: postmottak@klif.no
Internett: www.klif.no

Dato: 26.03.2010
Vår ref.: 2006/76 405.14
Deres ref.:
Saksbehandler: Gunn Sørmo, telefon: 22573562

Vedtak om godkjenning av rapport om kvotepliktige utslipp i 2009 for Ineos Bamble AS

Klima- og forurensningsdirektoratet kontrollerer og godkjenner den enkelte kvotepliktiges rapportering av CO₂-utslipp. Vi har gjennomgått den innsendte rapporten og finner å kunne legge til grunn innrapporterte utslippstall når kvoteplikten skal gjøres opp 30. april 2010. Ineos Bamble AS har i 2009 hatt et kvotepliktig utslipp på 15 726 tonn CO₂.

Bedriften skal så snart som mulig og senest 1.juni 2010 sende inn nye beregninger av usikkerhet i faklet mengde gass i 2009, og manglende dokumentasjon i forbindelse med førstegangskontroll av GC for fakkalgass.

Vedtaket om godkjenning av rapport og fastsettelse av gebyrsats, kan påklages til Miljøverndepartementet.

1. Sakens bakgrunn

Vi viser til utslippsrapport innlevert 18. februar 2010 og til informasjon fra bedriften om gjennomført førstegangskontroll av online GC for fakkalgass (e-post datert 30.juni 2009).

Kvotepliktige virksomheter skal rapportere sine utslipp av CO₂ innen 1. mars året etter at utslippene fant sted. Dette følger av lov 17. desember 2004 nr. 99 om kvoteplikt og handel med kvoter for utslipp av klimagasser (klimakvoteloven) § 16 første ledd og tillatelse til kvotepliktige utslipp av klimagasser av 15.mars 2005 sist endret 15.februar 2008. Nærmere regler om rapporteringen, herunder regler om hva som skal rapporteres og hvordan utslippene skal beregnes eller måles, er gitt i forskrift 23. desember 2004 nr. 1851 om kvoteplikt og handel med kvoter for utslipp av klimagasser (klimakvoteforskriften) kapittel 2 med vedlegg.

Klima- og forurensningsdirektoratet kontrollerer og godkjenner den enkelte kvotepliktiges rapportering av CO₂-utslipp, i henhold til klimakvoteloven § 17.

2. Klima- og forurensningsdirektoratets vurdering

Overholdelse av fristen for innlevering av utslippsrapport

Ineos Bamble AS sendte inn utslippsrapport for bedrifter med kvotepliktige utslipp av CO₂ den 18.februar 2010, som er innen fristen.

Vurdering av kvotepliktige CO₂-utslipp

Kvoteplikt

Kvoteplikten for Ineos Bamle AS er knyttet til bedriftens energianlegg (dampkjeler), oven for aktivering av katalysator, fakkell, nødstrømsaggregat, reserve luftkompressor og brannvernpumpe. For en nærmere presisering av kvotepliktens omfang vises det til bedriftens tillatelse til kvotepliktige utslipp av 15. mars 2005, sist endret 15.februar 2008.

Kilder til kvotepliktige utslipp

Følgende kildestrømmer er oppgitt i bedriftens tillatelse:

Kildestrøm nummer	Kildestrøm	Utslippskilde
1	Brenngass fra Noretyl	Dampkjel, pilotbrennere og aktiveringsovn
2	Fyrgass fra propylenfabrikken (PP)	Dampkjel eller fakkell
3	Retureten fra polyetylenfabrikken (PEL)	Dampkjel eller fakkell
4	Fyringsolje/polardiesel	Dampkjel
5	Fakkellgass	Fakkell
6	Diesel	Nødstrømsaggregat, reserve luftkompressor og reserve brannvernpumpe

For utslippene av CO₂ fra kildestrømmene 3, 4 og 6 er det ikke stilt krav til metode for beregning av utslippene, såfremt utslippene fra disse kildestrømmene til sammen er mindre enn eller lik 1000 tonn. Utslippene fra 4 og 6 utgjorde til sammen 67,1 tonn i 2009. Virksomheten opplyser at den i 2009 ikke har hatt forbruk av kildestrøm 3 (retureten fra PEL). Bedriften har heller ikke hatt utslipp fra kildestrøm 2 (fyrgass fra PP). Fabrikken ble stanset 25.september 2008 og har ikke vært i drift etter dette.

Det rapporterte utslippet fra øvrige kildestrømmer fremgår nedenfor under vår vurdering av de kvotepliktige utslippene. Ineos Bamble har ikke rapportert om kvotepliktige utslipp som ikke er omfattet av tillatelsen.

Vurdering av aktivitetsdata

Ineos Bamble har rapportert aktivitetsdata og usikkerhet i beregning av aktivitetsdata. De rapporterte dataene fremgår i tabellen nedenfor. Der fremgår også kravet til usikkerhet i beregning av aktivitetsdata som er stilt i tillatelsen.

Kildestrømnr	Kildestrøm	Aktivitetsdata (tonn)	Usikkerhets- krav	Rapportert usikkerhet
1	Brenngass	5819	5 %	1,3 %
5	Fakkelgass	868	17,5 %	21,90 %

Bedriften opplyser at måleutstyr for fakkelgass har vært ute av drift i januar, februar og mars 2009. Aktivitetsdata for fakkelgass for de tre første månedene i 2009 er ifølge rapporten beregnet basert på antall opp- og nedkjøringer av produksjonslinjene, et angitt antall dager med stans i produksjonen på grunn av markedssvikt, og en mengde spylegass til fakkel for å unngå oppbygging av inerte komponenter så lenge produksjonslinjene går. Bedriften har videre estimert usikkerhet i faklet mengde de tre første månedene basert på sammenlikning med gjennomsnittsverdier for de øvrige månedene i 2009.

Gjennomsnittsverdien for 2009 (ekskl. de tre første månedene i 2009) pluss tilhørende standardavvik benyttes som estimat for å overestimere usikkerheten i mengde gass faklet de 3 første månedene. Faklet mengde ut fra de forutsetninger i driften som bedriften har lagt til grunn, er beregnet til 868 tonn. Forskjellen mellom beregnet mengde og estimert mengde ut fra vurdering av usikkerhet, utgjør 9,7 % ifølge bedriftens rapport. Dette anslaget benyttes av bedriften som estimat for usikkerhet i faklet mengde på årlig basis som skyldes at måleutstyr har vært ute av drift. Med bakgrunn i leverandør opplysninger for måleutstyr, estimert bidrag på grunn av driftsavbrudd i måleutstyr m.m., har bedriften estimert en samlet usikkerhet i aktivitetsdata for fakkelgass i 2009 på 21,9 %.

Aktivitetsdata for fakkelgass i de øvrige måneder av 2009 (2., 3. og 4. kvartal) og aktivitetsdata for brenngass er ifølge rapporten fremkommet i henhold til bedriftens program for beregning og måling.

Bedriften har rapportert en usikkerhet i aktivitetsdata for kildestrøm 5 som er høyere enn kravet i tillatelsen. Klima- og forurensningsdirektoratet er ikke enig i bedriftens tilnærming ved beregning av usikkerhet i årlige aktivitetsdata for fakkelgass. Etter vår vurdering bør det gjøres en vurdering av usikkerhet i de måneder måleutstyret er ute av drift og vekte dette i en samlet beregning av usikkerhet over året. Ut fra bedriftens beregninger er det vanskelig å fastslå om tillatelsens krav til usikkerhet er overholdt eller ikke. Ineos Bamble AS skal innen 1.juni 2010 sende inn nye beregninger av usikkerheten i faklet mengde gass i 2009 som ivaretar de påpekte forhold.

Bedriftens rapport viser at kravene til usikkerhet i måling av aktivitetsdata for kildestrøm 1 er overholdt. Usikkerhetsberegningen utføres av Noretyl som leverer brenngassen. Vi vurderer at beregningen kan legges til grunn for å bestemme usikkerhet i aktivitetsdata for brenngass som leveres til Ineos Bamble AS.

Med bakgrunn i bedriftens opplysninger finner vi å kunne legge til grunn rapporterte aktivitetsdata fra bedriften.

Vurdering av faktorer

For kildestrøm 1 og 5 kreves det i tillatelsen at det benyttes bedriftsspesifikke utslippsfaktorer ved beregningen av det kvotepliktige utslippet. Ineos Bamble har rapportert faktorer og usikkerhet i faktorene for disse kildestrømmene. De rapporterte dataene fremgår i tabellen nedenfor. Der fremgår også kravet til usikkerhet i faktoren som er stilt i tillatelsen.

Kildestrømnr	Kildestrøm	Bedriftsspesifikk utslippsfaktor ¹ (tonn CO ₂ /tonn gass)	Usikkerhetskrav	Rapportert usikkerhet
1	Brenngass	2,230	1,7 %	0,34 %
5	Fakkelgass	3,090	5,8 %	0,9 %

Bedriften har gjort en samlet vurdering av usikkerhet i utslippsfaktor for fakkelgass ved bruk av online GC, med bakgrunn i at GC var ute av drift de tre første måneder i 2009. Ifølge bedriftens rapport er de dominerende hydrokarbonene i fakkelgassen eten, propen og propan, hvorav propan har lavest utslippsfaktor. Bedriften har med bakgrunn i dette benyttet et høyt innhold av eten og propen for å estimere et høyt utslipp av CO₂ i første kvartal 2009, og tilsvarende et høyt innhold av propan for å estimere et lavt utslipp av CO₂. Forskjellen (0,3 %) benyttes av bedriften som et estimat for usikkerhet i bedriftsspesifikk utslippsfaktor (BSF) på grunn av driftsavbrudd på online GC. Bedriftens beregning av usikkerhet i rapportert utslippsfaktor for fakkelgass viser at kravene overholdes.

Klima- og forurensningsdirektoratet tar til etterretning informasjon fra bedriften om at måleutstyr for fakkelgass var ute av drift de tre første måneder i 2009 og resultater fra bedriftens beregning av usikkerhet i årlig utslippsfaktor for fakkelgass. Utslippsfaktor for fakkelgass er de tre første måneder av 2009 på grunn av driftsavbrudd i måleutstyr ikke fremkommet i samsvar med bedriftens program for beregning og måling. Vi finner imidlertid med bakgrunn i bedriftens opplysninger likevel å kunne legge rapporterte data fra bedriften til grunn ved beregning av det kvotepliktige utslippet.

Bedriftens rapport viser at kravene til usikkerhet i bestemmelse av utslippsfaktor for kildestrøm 1 er overholdt. Usikkerhetsberegningen utføres av Noretyl som leverer brenngassen. Vi vurderer at beregningen kan legges til grunn for å bestemme usikkerhet i utslippsfaktor for brenngass som leveres til Ineos Bamble AS og at rapporterte data for brenngass kan legges til grunn ved beregning av det kvotepliktige utslippet.

Førstegangskontroll av online GC for fakkelgass

Det vises til vårt brev datert 14.april 2009 hvor bedriften pålegges å oversende resultater av gjennomført førstegangskontroll av bedriftens kontinuerlige gasskromatografer (nå

¹ (Kildestrøm 1 karbonfaktor angitt av Noretyl til 0,608 vekt %)

gjelder dette GC for fakkalgass) og en vurdering av analysestandardene som benyttes ved analyse på disse med frist til 1. juli 2009 jf klimakvoteforskriften vedlegg 3 punkt A og C. For brenngassen som måles av Noretyl skal resultater av gjennomført førstegangskontroll av online GC og vurdering av analysestandarder som benyttes være oversendt Klima- og forurensningsdirektoratet (tidligere SFT) innen 1.april 2010. I henhold til forskriftens vedlegg 3 punkt A skal prøvetaking, prøvebehandling og analyser skal utføres etter CEN-standard dersom dette finnes. Dersom ikke CEN-standard finnes, skal egnede ISO-standarder eller nasjonale standarder benyttes. Der det ikke finnes relevante standarder, kan prøvetaking, prøvebehandling og analyse utføres etter egnede utkast til standarder eller i henhold til den beste praksis i industrien.

Bedriften informerer om gjennomført førstegangskontroll av online GC for fakkalgass (e-post datert 30.6.2009). Det vises til at GC er testet med fire ulike gassblandinger og en 0-punktsprøve. Bedriften har beregnet avvik mellom utslippsfaktorer basert på sammensetning gitt av analysesertifikatene og utslippsfaktorer beregnet ut fra analyseresultatene. I tilleggsinformasjon mottatt 22.mars 2010 informerer bedriften om at gassblandingen og tilhørende kalibreringsbevis ble levert av Yara (nå Yara Praxair). Yara var ifølge bedriften ikke en akkreditert, men en sertifisert leverandør av gassblandinger. Relativ usikkerhet i sammensetning av gassblandingen er ifølge bedriften av leverandøren spesifisert til å være 2 %. Nitrogengassen til blindprøve ble levert av Haakon Rygh AS. Leverandør var ikke akkreditert. Førstegangskontrollen viser ifølge bedriften at resultatene fra online målingene på GC gir god overensstemmelse med sertifiserte verdier for gassblandingen. For hydrokarbonene varierer avvikene mellom 0,0 og 0,6 mol% innen de fire måleseriene. Dette er ifølge bedriften i samsvar med den relative usikkerheten av gassblandingen angitt av leverandøren. Det ble gjennomført tre analyserepetisjoner for hver gassblending.

Bedriften relaterer resultatet til kravet til nøyaktighet i bestemmelse av utslippsfaktor for fakkalgass som i tillatelsen er satt til 5,8 %. Bedriften vurderer variasjonene i beregnet utslippsfaktor for gassblandingen som små sammenliknet med dette kravet.

Klima- og forurensningsdirektoratet vurderer at det ved førstegangskontroll må gjøres en samlet vurdering av målesystemet og de analysestandarder som benyttes. Vi kan ikke se å ha mottatt informasjon og vurdering av analysestandarder som benyttes ved analyse på GC. Bedriften skal derfor oversende manglende dokumentasjon angående vurdering av analysestandarder i forbindelse med førstegangskontroll av GC for fakkalgass. Bedriften skal videre beskrive hvordan resultatene fra førstegangskontrollen vil bli benyttet, og hvilke akseptkriterier som er satt. Fristen for å oversende manglende dokumentasjon er 1.juni 2010. På basis av opplysninger om analysestandarder og informasjon om oppfølging av førstegangskontroll og akseptkriterier, vil vi vurdere om gjennomført førstegangskontroll er hensiktsmessig utført.

Årlig sammenlikning

Bedriften har oversendt resultater fra analyse av fem analyserepetisjoner av en representativ gassblending levert av Yara Praxair (vedlegg 7.5 i bedriftens rapport). Som representativ gassprøve er valgt en gassflaske som inneholder 2 vol% propen, 4 vol%

propan og 15 vol% eten. Bedriften opplyser at gjennomsnittsverdi og standardavvik er beregnet for hver komponent. Ifølge bedriftens beskrivelse avviker gjennomsnittsverdiene mindre fra sammensetning oppgitt i kalibreringsbeviset enn relativ usikkerhet som er spesifisert av den akkrediterte kalibreringsgassleverandøren (2 %). Analysepetisjonen viser ifølge bedriften at variasjonen i resultatene for hver komponent ligger innenfor gjennomsnittsverdien ± 2 (standardavvik).

Bedriften konkluderer med at siden avvikene ikke er statistisk signifikante, tilfredsstillende kvaliteten på online GC-analysene krav spesifisert i vedlegg 3 C til klimavoteforskriften.

Klima- og forurensningsdirektoratet vurderer at årlig sammenlikningsanalyse innebærer at resultatene fra egen GC skal sammenliknes med resultat oppnådd med referansemotoden ved et akkreditert laboratorium. Alternativt kan analysen gjennomføres i form av en ringtest på gassprøve med ukjent sammensetning levert av et akkreditert laboratorium. Vi forutsetter at årlig sammenlikningsanalyse i 2010 gjennomføres i henhold til dette. Vi tar resultater fra gjennomført analyse for 2009 til etterretning.

Kvotepliktig utslipp

Bedriftens måleutstyr for fakkalgass har vært ute av drift i januar, februar og mars 2009. Bedriften har vurdert usikkerhet i aktivitetsdata for fakkalgass med bakgrunn i leverandøropplysninger for måleutstyr og estimert bidrag på grunn av driftsavbrudd i måleutstyr til en samlet usikkerhet i aktivitetsdata for fakkalgass i 2009 på 21,9 %. Aktivitetsdata for fakkalgass i de øvrige måneder for 2009 og aktivitetsdata for brenngass er ifølge rapporten fremkommet i henhold til bedriftens program for beregning og måling.

Klima- og forurensningsdirektoratet er ikke enig i bedriftens tilnærming ved beregning av usikkerhet i årlige aktivitetsdata for fakkalgass. Etter vår vurdering bør det gjøres en vurdering av usikkerhet i de måneder måleutstyret er ute av drift og vekte dette i en samlet beregning av usikkerhet over året. Bedriften skal innen 1.juni 2010 sende inn nye beregninger av usikkerheten i faklet mengde gass i 2009 som ivaretar de påpekte forhold.

Klima- og forurensningsdirektoratet har imidlertid med bakgrunn i bedriftens opplysninger lagt bedriftens rapporterte data til grunn ved beregning av bedriftens kvotepliktige klimagassutslipp.

Dette gir følgende kvotepliktige utslipp i 2009:

Kildestrøm nr	Kildestrøm	Aktivitetsdata (tonn)	Utslippsfaktor (tonn CO₂ / tonn gass)	Kvotepliktig utslipp
1	Brenngass	5 819	2,230	12 976,37
4	Fyringsolje / polardiesel			27,5
5	Fakkalgass	868	3,090	2 682,12
6	Diesel			39,6
Totale kvotepliktige utslipp				15 725,59

Klima- og forurensningsdirektoratet påpeker at dersom virksomheten ved rapporteringen har gitt feilaktig opplysninger om forhold som kan påvirke utslippstallet, vil dette kunne føre til brudd på oppgjørsplikten etter klimakvoteloven § 13. Dette vil igjen kunne gi grunnlag for ileggelse av overtredelsesgebyr tilsvarende 100 euro for hvert tonn rapporteringspliktig utslipp som det ikke leveres inn kvoter for, jf klimakvoteloven § 21.

Vurdering av ikke-kvotepliktige utslipp

Klima- og forurensningsdirektoratet har gjennomgått det bedriften har rapportert av ikke-kvotepliktige utslipp fra forbrenning av farlig avfall.

I forbindelse med gjennomgang av disse dataene har vi intet å bemerke.

Bedriften har i 2009 hatt følgende utslipp av CO₂ som ikke er kvotepliktige:

Kilde	Energivare	Aktivitetsdata (tonn)	Utslipp som ikke er kvotepliktig (tonn CO ₂)
Dampkjeler	Farlig avfall	465	1474
Totale ikke-kvotepliktige utslipp			1474

Det er benyttet en oksidasjonsfaktor på 1.

3. Vedtak om godkjenning av kvotepliktige utslipp

Klima- og forurensningsdirektoratet har gjennomgått den innsendte rapporten og finner å kunne legge til grunn innrapporterte utslippstall når kvoteplikten skal gjøres opp 30. april 2010. Bedriften har hatt et kvotepliktig utslipp på 15 726 tonn CO₂ i 2009. Vedtaket om godkjenning av rapport om kvotepliktige utslipp er hjemlet i klimakvoteloven § 17 første ledd.

4. Oppgjør av kvoteplikten

Innen 30. april 2010 må alle kvotepliktige virksomheter overføre det antall kvoter som svarer til virksomhetens verifiserte, kvotepliktige utslipp i 2009 til Statens oppgjørskonto i kvoteregisteret, jf. § 13 i klimakvoteloven. For Ineos Bamble innebærer dette at 15 726 kvoter skal overføres fra bedriftens driftskonto i kvoteregisteret til Statens oppgjørskonto. Vi har registrert bedriftens verifiserte, kvotepliktige utslippstall i kvoteregisteret. Se punkt 4.5.3 i kvoteregisterets brukermanual for mer informasjon. Brukermanualen kan lastes ned fra kvoteregister.no. Vi gjør oppmerksom på at manglende overholdelse av fristen 30. april vil føre til at virksomheten ilegges et overtredelsesgebyr på 100 euro pr kvote som ikke er innlevert. Vi gjør også oppmerksom på at det i år ikke er mulig å innlevere kvoter til oppgjør før 19. april. Dette skyldes begrensninger fra EUs registersystem.

5. Gebyr

Klima- og forurensningsdirektoratets behandling og godkjenning av utslippsrapporten er omfattet av en gebyrordning, jf. § 5-5 i klimakvoteforskriften. Basert på vår ressursbruk i forbindelse med behandling og godkjenning av rapporten er det fastsatt en gebyrsats etter høy gebyrklasse. Bedriften skal derfor betale et gebyr på kr. 30 000,-.

Faktura vil bli ettersendt.

6. Klage

Vedtaket om godkjenning av rapport, herunder også fastsettelse av gebyrsats, kan påklages til Miljøverndepartementet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Klima- og forurensningsdirektoratet.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at godkjenningen av den kvotepliktige utslippsrapporten ikke skal legges til grunn ved oppgjør av kvoteplikten 30. april 2010.

Opplysninger om saksbehandlingsregler og andre regler av betydning for saken vil vi kunne gi på forespørsel.

7. Oppsummering

Klima- og forurensningsdirektoratet godkjenner Ineos Bambles rapport om kvotepliktige utslipp i 2009. Vedtaket er hjemlet i klimakvoteloven § 17 første ledd.

Klima- og forurensningsdirektoratet er ikke enig i bedriftens tilnærming ved beregning av usikkerhet i årlige aktivitetsdata for fakkalgass. Etter vår vurdering bør det gjøres en vurdering av usikkerhet i de måneder måleutstyret er ute av drift og vekte dette i en samlet beregning av usikkerhet over året. Bedriften skal så snart som mulig og senest 1.juni 2010 sende inn nye beregninger av usikkerheten i faklet mengde gass i 2009 som ivaretar de påpekte forhold.

Bedriften skal så snart som mulig og senest 1.juni 2010 oversende manglende dokumentasjon av gjennomført vurdering av analysestandarder i forbindelse med førstegangskontroll av GC for fakkalgass, samt informasjon om hvordan resultatene fra førstegangskontrollen vil bli benyttet, og hvilke akseptkriterier som er satt. På basis av opplysninger om analysestandarder og oppfølging av resultater fra førstegangskontroll, vil vi vurdere om gjennomført førstegangskontroll er hensiktsmessig utført.

Ineos Bamble AS ilegges et gebyr på kr 30 000,- for vår behandling av utslippsrapporten.

Vedtaket om godkjenning av rapport og fastsettelse av gebyrsats, kan påklages til Miljøverndepartementet.

Med hilsen

Erling Espolin Johnson
prosjektleder

Gunn Sørmo
senioringeniør

Kopi:
Bamble kommune
Fylkesmannen i Telemark